

Tisdagen den 11 mars 2014

P7_TA(2014)0203

Allmänhetens tillgång till handlingar 2011–2013**Europaparlamentets resolution av den 11 mars 2014 om allmänhetens tillgång till handlingar (artikel 104.7 i arbetsordningen) åren 2011–2013 (2013/2155(INI))**

(2017/C 378/03)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 1, 10 och 16 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) samt artiklarna 15 och 298 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av artikel 11 i EU-fördraget och institutionernas skyldighet att föra en öppen, tydlig och regelbunden dialog med de representativa sammanslutningarna och det civila samhället,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 41 (rätt till god förvaltning) och 42 (rätt till tillgång till handlingar),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar ⁽¹⁾,
- med beaktande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1700/2003 av den 22 september 2003 om ändring av förordning (EEG, Euratom) nr 354/83 om öppnandet för allmänheten av Europeiska ekonomiska gemenskapens och Europeiska atomenergigemenskapens historiska arkiv ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 14 september 2011 om allmänhetens tillgång till handlingar åren 2009–2010 ⁽³⁾,
- med beaktande av rättspraxis från Europeiska unionens domstol och tribunalen om tillgång till handlingar, i synnerhet domstolens domar i målen Access Info Europe (mål C-280/11 P), Donau Chemie (C-536/11), IFAW mot kommissionen (C-135/11) ⁽⁴⁾, My Travel (C-506/08 P), Turco (förenade målen C-39/05 P och C-52/05 P), och tribunalens domar i målen In 't Veld mot rådet (T-529/09), Tyskland mot kommissionen (T-59/09), EnBW mot kommissionen (T-344/08), Sviluppo Globale (T-6/10), Internationaler Hilfsfonds (T-300/10), European Dynamics (T-167/10), Jordana (T-161/04) och CDC (T-437/08),
- med beaktande av kommissionens förslag av den 30 april 2008 till Europaparlamentets och rådets förordning om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (COM(2008)0229),
- med beaktande av kommissionens förslag av den 20 mars 2011 till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (COM(2011)0137),
- med beaktande av 2008 års konvention från Europarådet om tillgång till officiella handlingar,
- med beaktande av årsrapporterna för 2011 och 2012 från rådet, kommissionen och Europaparlamentet om tillgång till handlingar som lämnas in enligt artikel 17 i förordning (EG) nr 1049/2001,
- med beaktande av 2010 års ramavtal om förbindelserna mellan Europaparlamentet och Europeiska kommissionen,

⁽¹⁾ EGT L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽²⁾ EUT L 243, 27.9.2003, s. 1.

⁽³⁾ EUT C 51 E, 22.2.2013, s. 72.

⁽⁴⁾ Se IFAW mot kommissionen (C-135/11P), i vars punkt 75 det konstateras att tribunalen "inte kunde bedöma huruvida tillgång till handlingen med rätta kunde vägras med hänvisning till undantagen" eftersom tribunalen inte hade tagit del av den efterfrågade handlingen.

Tisdagen den 11 mars 2014

- med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 20 november 2002 mellan Europaparlamentet och rådet om Europaparlamentets tillgång till känslig information i rådet om säkerhets- och försvarspolitiken,
- med beaktande av sina resolutioner av den 12 september 2013 om årsrapporten om Europeiska ombudsmannens verksamhet 2012 ⁽¹⁾, och av den 17 december 2009 om de förbättringar som behövs av den rättsliga ramen för tillgång till handlingar sedan Lissabonfördraget trätt i kraft (förordning (EG) nr 1049/2001) ⁽²⁾,
- med beaktande av Europeiska ombudsmannens årsrapport för 2012,
- med beaktande av artiklarna 48 och 104.7 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgarliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (A7-0148/2014), och av följande skäl:
 - A. Lissabonfördraget har varit i kraft i fyra år. Artikel 15 i EUF-fördraget upprättar en konstitutionell ram för EU:s institutionella öppenhet och fastställer den grundläggande rätten för EU-medborgarna samt alla fysiska och juridiska personer att få tillgång till handlingar från EU:s institutioner, organ och byråer. Denna rättighet bör utövas i enlighet med de allmänna principer och begränsningar som fastställts i de förordningar som antagits av parlamentet och rådet.
 - B. I artikel 298 i EUF-fördraget föreskrivs att EU-förvaltningen ska vara öppen, effektiv och oberoende.
 - C. Det är en allmän regel att det bör ges fullständig tillgång till lagstiftningshandlingar, medan undantagen rörande andra dokument än lagstiftningshandlingar bör begränsas.
 - D. Öppenhet är en förutsättning för en demokratisk europeisk union av medborgare som kan delta fullt ut i den demokratiska processen och utöva offentlig kontroll. En öppen förvaltning främjar medborgarnas intressen, kampen mot korruption samt legitimiteten i unionens politiska system och lagstiftning.
 - E. Att allmänheten i stor utsträckning har tillgång till handlingar är en viktig del av en levande demokrati.
 - F. I en fungerande demokrati bör det inte vara nödvändigt för medborgarna att behöva lita till visselblåsare för att garantera öppenhet rörande deras regeringars behörighet och verksamhet.
 - G. Medborgarna har rätt att få veta hur beslutsprocessen fungerar och hur deras företrädare agerar samt att ställa dessa till svars och få reda på hur de offentliga medlen fördelas och används.
 - H. EU:s lagstiftning om tillgång till handlingar tillämpas fortfarande inte korrekt av unionens förvaltning. Undantagen i förordning (EG) nr 1049/2001 tillämpas rutinmässigt snarare än i undantagsfall av förvaltningen.
 - I. I enlighet med rättspraxis måste en institution som beslutar att neka tillgång till en handling som den har ombetts lämna ut i princip förklara hur utlämnandet av denna handling konkret och faktiskt kan undergräva det intresse som skyddas av ett av de undantag som fastställs i artikel 4 i förordning (EG) nr 1049/2001 (se In 't Veld mot rådet ⁽³⁾).
 - J. Man får inte fastställa att det föreligger ett särskilt angivet och förutsebart hot mot intresset i fråga enbart av fruktan för att avslöja för EU-medborgarna att det förekommer meningsskiljaktigheter mellan institutionerna rörande den rättsliga grunden för EU:s internationella verksamhet och för att därmed skapa tvivel om denna verksamhets lagenlighet (se In 't Veld mot rådet ⁽⁴⁾).
 - K. Sex av tio av Europeiska ombudsmannens utredningar av ärenden som ska fungera som vägledning för institutionerna (s.k. star cases) under 2012 rörde öppenhet.

⁽¹⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0369.

⁽²⁾ EUT C 286 E, 22.10.2010, s. 12.

⁽³⁾ In 't Veld mot rådet (T-529/09), punkt 19.

⁽⁴⁾ In 't Veld mot rådet (T-529/09), punkt 75.

Tisdagen den 11 mars 2014

- L. Statistiken för tillämpningen av förordning (EG) nr 1049/2001 visar att antalet ursprungliga ansökningar har minskat i alla tre institutionerna.
- M. Antalet angivna handlingar som begärs utlämnade har minskat i parlamentet (från 1 666 år 2011 till 777 år 2012). Andelen icke-angivna handlingar som begärs utlämnade, t.ex. "alla dokument som berör..." har ökat i parlamentet (från 35,5 procent år 2011 till 53,5 procent år 2012). Antalet angivna handlingar från rådet som begärs utlämnade har minskat (från 9 641 år 2011 till 6 166 år 2012)⁽¹⁾.
- N. De kvantitativa uppgifter som presenterats i årsrapporten för 2012 visar att både kommissionen (från 12 procent år 2011 till 17 procent år 2012) och rådet (från 12 procent år 2011 till 21 procent år 2012) allt oftare helt har nekat tillgång till en handling, medan parlamentet uppvisar stabila siffror för att helt neka tillgång till en handling (5 procent både år 2011 och 2012).
- O. Kommissionen uppvisar en betydande ökning av bekräftande ansökningar (från 165 år 2011 till 229 år 2012), vilket får som resultat en liten ökning av helt ändrade beslut, en minskning av delvis ändrade beslut och en ökning av bekräftade beslut, medan både rådet och parlamentet uppvisar relativt stabila siffror för bekräftande ansökningar (rådet: från 27 år 2011 till 23 år 2012; parlamentet: från 4 år 2011 till 6 år 2012).
- P. Ett antal ansökningar har lett till att klagomål inlämnats till Europeiska ombudsmannen (kommissionen: från 10 år 2011 till 20 år 2012; rådet: från 2 år 2011 till 4 år 2012; parlamentet: 1 både år 2011 och 2012).
- Q. Europeiska ombudsmannen avslutade ett antal ärenden år 2011 och 2012 med kritiska anmärkningar eller förslag på ytterligare åtgärder (kommissionen: från 10 av 18 år 2011 till 8 av 10 år 2012; rådet: inga uppgifter; parlamentet: från 0 av 0 år 2011 till 1 av 1 år 2012).
- R. Ett antal ansökningar om tillgång till handlingar har lett till att ärenden inlets i tribunalen eller har överklagats till domstolen (kommissionen: från 15 ärenden och 3 överklaganden år 2011 till 14 ärenden och 1 överklagande år 2012; rådet: från 1 ärende och 2 överklaganden år 2011 till 1 överklagande år 2012⁽²⁾; parlamentet: inga varken år 2011 eller 2012).
- S. Tribunalen har huvudsakligen fällt avgöranden till förmån för större öppenhet, eller har fastställt förtydliganden av förordning (EG) nr 1049/2001 i ett antal mål (kommissionen: 5 av 6⁽³⁾ år 2011 och 5 av 5 år 2012⁽⁴⁾; rådet: 1 av 1 år 2011 (Access Info Europe, T-233/09) och 1 av 4 år 2012 (In 't Veld, T-529/09); parlamentet: 1 av 2 år 2011⁽⁵⁾ (Toland, T-471/08) och 1 av 1 år 2012 (Kathleen Egan och Margaret Hackett, T-190/10)).
- T. Domstolen har huvudsakligen fällt avgöranden till förmån för större öppenhet i följande mål – kommissionen: 1 av 1 år 2011 (My Travel, C-506/08) och 1 av 3 år 2012 (IFAW, C-135/11 P)⁽⁶⁾; rådet och parlamentet: inga avgöranden varken år 2011 eller 2012).
- U. Varken kommissionens, rådets eller parlamentets årsrapporter innehåller jämförbara statistiska uppgifter. De tre institutionerna följer inte samma standard när det gäller statistikrapporteringens fullständighet.

⁽¹⁾ Kommissionen lämnar inte några detaljerade uppgifter om antalet dokument som begärts utlämnade. Antalet ursprungliga ansökningar för kommissionsdokument var 6 447 år 2011 och 6 014 år 2012.

⁽²⁾ Rådet mot In 't Veld (intervention av Europaparlamentet till stöd för In 't Veld).

⁽³⁾ Målen Batchelor (T-362/08), IFAW II (T-250/08), Navigazione Libera del Golfo (T-109/05 och T-444/05), Jordana (T-161/04), CDC (T-437/08) och LPN (T-29/08).

⁽⁴⁾ Tyskland mot kommissionen (T-59/09), EnBW mot kommissionen (T-344/08), Sviluppo Globale (T-6/10), Internationaler Hilfsfonds (T-300/10), European Dynamics (T-167/10).

⁽⁵⁾ Det andra målet är Dennekamp (T-82/08), i vilket tribunalen bekräftade parlamentets beslut med anledning av skydd av personuppgifter.

⁽⁶⁾ Se IFAW-målet rörande handlingar som har sitt ursprung i en medlemsstat och tribunalens skyldighet att göra en bedömning av handlingarna i fråga, och två andra mål rörande kontroll av företagskoncentrationer, Agrofert (C-477/10 P) och Éditions Odile Jacob (C-404/10 P). Dessa tre avgöranden beskrivs inte i kommissionens årsrapport.

Tisdagen den 11 mars 2014

- V. Det skäl som det oftast hänvisas till när det gäller undantag är skydd av beslutsprocessen, vilket används av kommissionen och rådet vid behandling av ursprungliga ansökningar (kommissionen: 17 procent år 2011 och 20 procent år 2012; rådet: 41 procent både år 2011 och 2012). Skydd av internationella förbindelser var det näst vanligaste skälet som åberopades av rådet. När det gäller parlamentet var skydd av privatlivet och den enskildes integritet det vanligaste undantaget.
- W. Institutionerna har underlåtit att tillämpa artikel 15.2 och 15.3 femte stycket i EUF-fördraget rörande Europaparlamentets och rådets skyldighet att hålla offentliga möten när de överlägger om ett utkast till en lagstiftningsakt, och att offentliggöra handlingar som rör lagstiftningsförfarandena enligt bestämmelserna som fastställs i de förordningar som avses i artikel 15.3 andra stycket.
- X. Enligt artikel 4.3 i förordning (EG) nr 1049/2001 ska undantag till öppenhet göras "om utlämnande av handlingen allvarligt skulle undergräva institutionens beslutsförfarande, om det inte föreligger ett övervägande allmänintresse av utlämnandet". Denna bestämmelse trädde i kraft före Lissabonfördraget och måste bringas i överensstämmelse med artikel 15 i EUF-fördraget.
- Y. Domstolens avgörande i målet rörande Access Info Europe⁽¹⁾ slår fast att offentliggörandet av namnen på medlemsstaterna och deras förslag inte skadar beslutsprocessen. Tribunalen hade i sitt tidigare avgörande i detta mål fastställt att "medborgarnas utövande av sina demokratiska rättigheter förutsätter att de har möjlighet att i detalj följa beslutsförfarandet".
- Z. Internationella avtal har en bindande inverkan på EU:s lagstiftning. Handlingar med anknytning till dem bör i princip vara offentliga, utan att detta är till förfång för legitima undantag. Tillämpningen av undantaget för skydd av internationella förbindelser gäller i enlighet med punkt 19 i In 't Veld mot rådet (T-529/09).
- AA. Trepartsmöten mellan kommissionen, parlamentet och rådet är utmärkande för utarbetandet av EU:s lagstiftning. Trepartsmötena är inte offentliga, och handlingar rörande informella trepartsmöten, inklusive dagordningar och sammanfattande rapporter, görs inte automatiskt tillgängliga för vare sig allmänheten eller parlamentet, vilket strider mot artikel 15 i EUF-fördraget.
- AB. Handlingar som utarbetas eller innehåller av ordförandelandet i rådet i förbindelse med dess arbete i denna roll bör vara tillgängliga i enlighet med EU:s regler om öppenhet.
- AC. Förhandlingarna om översynen av förordning (EG) nr 1049/2001 har befunnit sig i ett dödläge. Den nya rättsakten måste föreskriva en betydligt större öppenhet än vad som för närvarande är fallet.
- AD. En begäran om sammanträden inom stängda dörrar i parlamentet bör i princip behandlas i enlighet med förordning (EG) nr 1049/2001. Sådana begäranden bör bedömas av parlamentet i varje enskilt fall och bör inte beviljas per automatik.
- AE. Klassificeringen av handlingar som tillhörande olika sekretessnivåer i enlighet med 2010 års ramavtal om förhållandet mellan parlamentet och kommissionen, eller som "känsliga handlingar" enligt artikel 9 i förordning (EG) nr 1049/2001 bör göras på grundval av grundliga och noggranna och överväganden. Överklassificering leder till en onödig och oproportionerlig sekretess rörande handlingar och till att sammanträden hålls inom stängda dörrar utan lämplig motivering.
- AF. Öppenhet är och förblir normen, även när det gäller program för samarbete rörande karteller (s.k. cartel leniency programmes). Ett automatiskt förbud mot utlämnande av handlingar utgör en överträdelse av den öppenhetsregel som föreskrivs i fördragen. Sekretess utgör undantaget och måste motiveras från fall till fall av nationella domare med avseende på skadeståndstalan.

⁽¹⁾ Rådet mot Access Info Europe, mål C-280/11 P.

Tisdagen den 11 mars 2014

AG. Det förordas att EU-riktlinjer utarbetas som ett användbart verktyg för domare. I dessa riktlinjer måste man skilja mellan ett företags handlingar och kartellhandlingar som innehas av kommissionen.

Rätt till tillgång till handlingar

1. Europaparlamentet påminner om att öppenhet är normen och att Lissabonfördraget fastställer den grundläggande rätten till tillgång till handlingar.
2. Europaparlamentet påminner om att bredast möjliga tillgång till handlingar för allmänheten behövs för att på ett effektivt sätt göra det möjligt för medborgarna och det civila samhället att ha synpunkter på alla aspekter av EU:s verksamhet.
3. Europaparlamentet påminner om att öppenhet stärker allmänhetens förtroende för EU-institutionerna genom att göra det möjligt för medborgarna att få information och delta i unionens beslutsprocess och på så sätt bidra till att göra EU mer demokratiskt.
4. Europaparlamentet påminner om att alla beslut som nekar tillgång till handlingar måste bygga på tydligt och noggrant fastställda rättsliga undantag, och åtföljas av motiverade och särskilda skäl som gör det möjligt för medborgarna att förstå nekadheten av tillgång till handlingen och att på ett effektivt sätt använda sig av de rättsmedel som finns att tillgå.
5. Europaparlamentet påminner om behovet att upprätta en lämplig balans mellan öppenhet och dataskydd, så som framgår av rättspraxisen i samband med målet *Bavarian Lager*, och betonar att dataskyddet inte får "missbrukas", i synnerhet inte för att dölja intressekonflikter och otillbörlig påverkan inom EU:s förvaltning och beslutsfattande. Parlamentet påpekar att Europeiska unionens domstols dom i målet *Bavarian Lager* grundas på den nuvarande formuleringen av förordning (EG) nr 1049/2001 och inte förhindrar att man ändrar formuleringen, vilket är nödvändigt och angeläget, inte minst sedan rätten till tillgång till handlingar tydligt fastställts i fördragen och i stadgan om de grundläggande rättigheterna.
6. Europaparlamentet uppmanar institutionerna, organen och byråerna att strängt tillämpa förordning (EG) nr 1049/2001, och att då ta fullständig hänsyn till all rättspraxis som står i samband med denna förordning, samt att anpassa sina befintliga interna bestämmelser till ordalydelsen och andan i förordningen, särskilt när det gäller tidsfristerna för att besvara begäranden om tillgång till handlingar, på ett sådant sätt att detta inte resulterar i längre tidsfrister. Parlamentet uppmanar rådet att offentliggöra protokollen från rådets arbetsgrupper, inklusive – i ljuset av målet *Access Info Europe* – vilka medlemsstater det rör sig om och deras förslag.
7. Europaparlamentet uppmanar institutionerna, organen och byråerna att noggrant bedöma möjligheterna för begränsad tillgång till en handling, en tabell, ett diagram, ett stycke eller en fras när de tillämpar förordning (EG) nr 1049/2001.
8. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner, organ och byråer att vidareutveckla en mer proaktiv strategi för öppenhet genom att på sina webbplatser offentliggöra så många kategorier av handlingar som möjligt, även interna administrativa handlingar, och genom att inkludera dessa i sina offentliga register. Parlamentet anser att denna strategi bidrar till att säkerställa verklig öppenhet och förhindra onödiga rättstvister som kan medföra onödiga kostnader och bördor för både institutionerna och medborgarna.
9. Europaparlamentet uppmanar institutionerna, organen och byråerna att fullt ut genomföra artikel 11 i förordning (EG) nr 1049/2001 och att upprätta offentliga register över handlingar med tydliga och tillgängliga strukturer, ändamålsenliga sökfunktioner, regelbundet uppdaterad information om nya handlingar som upprättats och registrerats, hänvisningar till handlingar som inte är offentliga samt, för att bistå offentliga användare, instruktioner om vilka typer av handlingar som ingår i ett visst register.
10. Europaparlamentet uppmanar institutionerna, organen och byråerna att systematiskt och utan dröjsmål i sina register över handlingar offentliggöra alla handlingar som tidigare inte varit offentligt tillgängliga och som lämnats ut till följd av begäranden från allmänheten om tillgång till handlingar.
11. Europaparlamentet uppmanar förvaltningarna att tillhandahålla ett fullständigt tillkännagivande av alla de handlingar som faller inom ramen för en begäran om tillgång till handlingar i enlighet med förordning (EG) nr 1049/2001, efter det att den ursprungliga ansökan inkommit.

Tisdagen den 11 mars 2014

12. Europaparlamentet betonar att användning av Europeiska ombudsmannen är en värdefull valmöjlighet om beslutet att neka tillgång till en handling har bekräftats av den berörda förvaltningen. Parlamentet påminner dock om att det inte finns någon möjlighet att driva igenom ombudsmannens beslut.
13. Europaparlamentet betonar att rättstvister medför mycket långa behandlingstider, en risk för höga och till och med oöverkomliga kostnader och en osäker utgång, vilket lägger en orimlig börda på medborgare som vill bestrida ett beslut att (delvis) neka tillgång till en handling. Parlamentet betonar att detta i praktiken betyder att det inte finns något effektivt rättsmedel att tillgripa mot ett avslag på en begäran om att få tillgång till handlingar.
14. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner, organ och byråer att utan dröjsmål anta snabbare, mindre krångliga och mer tillgängliga förfaranden för att behandla klagomål rörande avslag på begäranden om tillgång till handlingar, så att behovet av rättstvister minskas och en kultur som bygger på verklig öppenhet skapas.
15. Europaparlamentet betonar att det i årsrapporterna från de tre institutionerna och från organen och byråerna bör presenteras siffror i jämförbara format, som till exempel bör inbegripa antal handlingar som har begärts utlämnade, antalet ansökningar, antalet dokument till vilka (begränsad) tillgång har beviljats, antalet ansökningar som beviljades före och efter en bekräftande ansökan, antalet fall i vilka tillgång har beviljats av domstolen, antalet fall i vilka begränsad tillgång har beviljats av domstolen och antalet fall i vilka tillgång har nekats.
16. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna att avhålla sig från att kräva att motparten ska stå för kostnaderna för domstolsförhandlingar, och att försäkra sig om att medborgarna inte hindras från att invända mot beslut på grund av brist på ekonomiska resurser.
17. Europaparlamentet noterar att medlemsstaterna måste anpassa sig till den nya ram rörande öppenhet som fastställdes i Lissabonfördraget, något som belystes genom målet Tyskland mot kommissionen (T-59/09), i vilket Tyskland motsatte sig utlämnandet av handlingar rörande ett formellt tillkännagivande riktat till Tyskland, och då återopade skyddet av det allmänna samhällsintresset i samband med internationella förbindelser. Tribunalen fastställde dock att "internationella förbindelser" ska anses vara ett EU-rättsligt begrepp som därmed inte kan tillämpas på kommunikationen mellan kommissionen och en medlemsstat.
18. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna att förbättra svarstiden på en begäran om tillgång till handlingar och en bekräftande ansökan.
19. Europaparlamentet är fast beslutet att undersöka hur öppenheten i överläggningarna i dess presidium och dess talmanskonferens kan stärkas, t.ex. genom att föra detaljerade protokoll och offentliggöra dessa.

Översyn av förordning (EG) nr 1049/2001

20. Europaparlamentet ger uttryck för sin besvikelse över att det sedan parlamentet i december 2011 antog sin ståndpunkt vid första behandlingen avseende översynen av förordning (EG) nr 1049/2001 inte gjorts några framsteg, eftersom rådet och kommissionen inte tyckts ha varit redo att inleda förhandlingar om sakfrågor. Parlamentet uppmanar därför rådet att antligen påbörja översynen av förordning (EG) nr 1049/2001. Rådet och parlamentet uppmanas att komma överens om en ny rättsakt som föreskriver betydligt större öppenhet, däribland en faktisk tillämpning av artikel 15 i EUF-fördraget.
21. Europaparlamentet uppmanar alla EU:s institutioner, organ och byråer att tillämpa förordning (EG) nr 1049/2001 på ett sätt som överensstämmer med bestämmelserna i Århuskonventionen. Parlamentet stöder fullt ut Europeiska läkemedelsmyndighetens policy att på begäran offentliggöra rapporter från kliniska prövningar av läkemedel på unionsmarknaden när beslutsprocessen för läkemedlet i fråga slutförts. Parlamentet betonar att man vid en översyn av förordning (EG) nr 1049/2001 till fullo bör respektera Århuskonventionen och definiera eventuella undantag i överensstämmelse med den konventionen.
22. Europaparlamentet rekommenderar att alla EU-institutioner eller organ utifrån sina egna ledningsstrukturer utser en insynsansvarig som ska vara ansvarig för att reglerna följs och praxis förbättras.
23. Europaparlamentet uppmanar alla institutioner att utvärdera och, där så är nödvändigt, se över sina interna strukturer för rapportering av förseelser, och pekar på behovet av skydd för visselblåsare. Parlamentet uppmanar i synnerhet kommissionen att rapportera till parlamentet om sina erfarenheter både av de nya visselblåsarbestämmelser för EU-anställda som antogs 2012 och av genomförandeåtgärderna för dessa bestämmelser. Kommissionen uppmanas att lägga fram ett förslag om att skydda visselblåsare inte bara moraliskt utan även ekonomiskt för att i vederbörlig ordning skydda och stödja visselblåsare som en del av det demokratiska systemet.

Tisdagen den 11 mars 2014

Rapportering

24. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner, organ och byråer att se till att det finns en överensstämmelse mellan årsrapporterna när det gäller tillgång till handlingar, och att presentera liknande statistik i en förenlig form och i den mest fullständiga och omfattande utsträckning som är möjligt (t.ex. i tabeller i bilagan som möjliggör en direkt jämförelse).
25. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner, organ och byråer att använda sig av de rekommendationer som parlamentet lade fram i sin förra resolution om allmänhetens tillgång till handlingar.
26. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner att lämna ett svar på parlamentets rekommendationer i sina årliga rapporter om öppenhet och insyn.

Lagstiftningshandlingar

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att öka insynen i expertgrupper och grupper inom kommittésystemet genom att öppna deras sammanträden för allmänheten och offentliggöra rekryteringsförfarandet för deras medlemmar, såväl som information om medlemskap, förfaranden, handlingar som tas under övervägande, röster, beslut och mötesprotokoll, vilka alla bör offentliggöras på nätet i ett standardiserat format. Medlemmar i expertgrupper och i grupper inom kommittésystemet måste i förväg uppge om de har personliga intressen i de ärenden som diskuteras. Kommissionen uppmanas att förbättra och fullt ut genomföra interna riktlinjer för alla generaldirektorat om rekryteringsförfaranden (bl.a. med avseende på en välavvägd sammansättning, policy om intressekonflikter och offentliga upphandlingar) och bestämmelserna om ersättning, och att rapportera om detta inte bara i årsrapporten om tillgång till handlingar, utan även i generaldirektoratens årliga verksamhetsrapporter. Kommissionen uppmanas att synnerhet rapportera om den rådgivande gruppen för berörda parter i samband med det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar.
28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, rådet och parlamentet att säkra större insyn i de informella trepartsmötena genom att hålla dessa möten offentligt och genom att offentliggöra dokumentation – däribland kalendrar, dagordningar, mötesprotokoll, granskade dokument, ändringsförslag, fattade beslut, information om delegationer från medlemsstaterna samt deras ståndpunkter och protokoll – i ett standardiserat och lättillgängligt format på nätet, automatiskt och utan att det påverkar undantagen i artikel 4.1 i förordning (EG) nr 1049/2001.
29. Europaparlamentet påminner om att artikel 9 i förordning (EG) nr 1049/2001 om känsliga handlingar är en kompromiss som inte längre speglar de nya konstitutionella och rättsliga förpliktelser som införts sedan Lissabonfördragets ikraftträdande.
30. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner, organ och byråer att offentliggöra uppdaterade uppgifter om antalet sekretessbelagda handlingar som de innehar enligt sitt klassificeringssystem.

Klassificering av handlingar

31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en förordning som fastställer tydliga regler och kriterier för klassificering av handlingar av EU:s institutioner, organ och byråer.
32. Europaparlamentet uppmanar institutionerna att bedöma och motivera begäranden om sammanträden inom stängda dörrar i enlighet med förordning (EG) nr 1049/2001.
33. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna att inrätta en oberoende tillsynsmyndighet på EU-nivå för klassificering av handlingar och granskning av varje begäran om att hålla sammanträden inom stängda dörrar.

Finansiella uppgifter

34. Europaparlamentet uppmanar institutionerna att för medborgarna offentliggöra och tillgängliggöra handlingar som rör Europeiska unionens budget, dess genomförande samt mottagare av medel och bidrag från unionen. Dessa handlingar ska även finnas tillgängliga via en särskild webbplats och databas samt i en databas om finansiell transparens i unionen.

Internationella förhandlingar

35. Europaparlamentet uttrycker sin oro över det rutinmässiga bruket av undantaget för skydd av internationella förbindelser som en motivering för klassificering av handlingar.

Tisdagen den 11 mars 2014

36. Europaparlamentet påminner om att när en institution beslutar att neka tillgång till en handling som man har fått en begäran om att lämna ut måste denna institution i princip förklara hur ett utlämnande av denna handling uttryckligen och rent faktiskt skulle undergräva det allmänna samhällsintresset när det gäller internationella förbindelser.

37. Europaparlamentet betonar att ett sådant förfarande, dessa principer till trots, fortfarande inte tillämpas i praktiken, vilket framgår av tribunalens avgörande i mål T-529/09 (In 't Veld mot rådet) rörande rådets vägran att tillåta tillgång till ett yttrande från dess juridiska avdelning om avtalet mellan EU och Förenta staterna om programmet för att spåra finansiering av terrorism.

Yttranden från de juridiska avdelningarna

38. Europaparlamentet understryker att yttrandena från institutionernas juridiska avdelningar i princip måste lämnas ut, vilket understryktes av domstolens avgörande i målet Turco, där det fastställs att "i enlighet med vad som anges i skäl 4 i förordning (EG) nr 1049/2001 är syftet med förordningen att ge allmänheten så stor tillgång som möjligt till institutionernas handlingar" ⁽¹⁾.

39. Europaparlamentet påminner om att den berörda institutionen, innan den bedömer huruvida undantaget i artikel 4.2 andra strecksatsen om skydd för juridisk rådgivning är tillämpligt, måste förvissa sig om att den handling som institutionen ombeds att lämna ut verkligen rör juridisk rådgivning och, om så är fallet, besluta vilka delar av handlingen som faktiskt berörs av detta och som därför kan omfattas av undantaget (Turco, punkt 38).

40. Europaparlamentet uppmanar institutionerna att foga sig efter domen i målet rörande Turco om yttranden från juridiska avdelningar som utarbetas inom ramen för lagstiftningsförfarandet, där det fastställdes att det är "öppenhet i just detta hänseende [som] gör det möjligt att öppet diskutera skillnaderna mellan olika ståndpunkter [och som] bidrar till att öka institutionernas legitimitet i de europeiska medborgarnas ögon och till att öka deras förtroende" och att det "snarare [är] avsaknaden av information och debatt som kan ge upphov till tvivel hos medborgarna inte endast om lagenligheten av en viss rättsakt, utan även om legitimiteten hos beslutsprocessen i dess helhet" ⁽²⁾.

41. Europaparlamentet understryker att man, som det fastställdes i målet In 't Veld mot rådet (T-529/09) ⁽³⁾, inte får fastställa att det föreligger ett särskilt angivet och förutsebart hot mot intresset i fråga enbart av fruktan för att avslöja för EU-medborgarna att det förekommer meningsskiljaktigheter mellan institutionerna rörande den rättsliga grunden för EU:s internationella verksamhet och för att därmed skapa tvivel om denna verksamhets laglighet.

Förmånlig behandling i samband med karteller

42. Europaparlamentet betonar att domstolen i mål C-536/11 (punkt 43) har fastställt att "varje begäran om tillgång till [kartellhandlingarna] ska föregås av en intresseavvägning i varje enskilt fall [från de nationella domstolarnas sida], varvid samtliga relevanta omständigheter i målet ska beaktas".

o

o o

43. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas regeringar och parlament, Europeiska ombudsmannen, Europeiska datatillsynsmannen och Europarådet.

⁽¹⁾ Förenade målen Sverige och Turco mot rådet och kommissionen (C39/05 P och C-52/05 P), punkt 35.

⁽²⁾ Förenade målen Sverige och Turco mot rådet och kommissionen (C39/05 P och C-52/05 P), punkt 59.

⁽³⁾ In 't Veld mot rådet (T-529/09), punkt 75.